

Landsbygdsnätverket

för den gemensamma jordbrukspolitiken,
fiske och vattenbruk samt landsbygdsutveckling

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Styrgrupp 25 september

- Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv
- Erfarenhetsutbyte nätverkskansliet
- Studiebesök och middag Björksoda

A vertical illustration on the left side of the slide. At the top, a red drone with a camera is flying over a landscape. Below it, a red tractor is in a green field. In the middle, there are several green trees with red fruit. At the bottom, a woman with long dark hair, wearing a pink long-sleeved shirt and a blue headset with a microphone, is sitting at a desk and working on a laptop. The laptop screen shows a document with a person icon, a bar chart, and a pie chart. In the background, there are white houses with blue roofs and a blue umbrella.

Styrgrupp 26 september

- Information från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet samt Jordbruksverket.
- Lägesrapport och måluppföljning
- Ekonomisk lägesrapport
- Revidering budget 2023-2024
- Aktivitetsplan 2025-2026
- Nya medlemmar
- Prioriteringar på kort och lång sikt

Gruppindelning

Grupp 1

Ann-Charlotte

Svante

Louise

Grupp 3

Jörgen

Teija

Nina

Sofia

Grupp 2

Christina

Håkan

Irene

Grupp 4

Tjitte

Mathilda

Fredrik

Rumsfördelning

Stranden: Team Hållbara gröna näringar + AKIS

Kl 15.00: Grupp 1

Kl 15.25: Grupp 2

Kl 15.50: Grupp 3

Kl 16.15: Grupp 4

Lunden: Team MATtanken

Kl 15.00: Grupp 2

Kl 15.25: Grupp 3

Kl 15.50: Grupp 4

Kl 16.15: Grupp 1

Dammen: Team Leader

Kl 15.00: Grupp 3

Kl 15.25: Grupp 4

Kl 15.50: Grupp 1

Kl 16.15: Grupp 2

Gläntan: Team Hållbara blå näringar

Kl 15.00: Grupp 4

Kl 15.25: Grupp 1

Kl 15.50: Grupp 2

Kl 16.15: Grupp 3

Rapport från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet och Jordbruksverket

Lägesrapport och måluppföljning

Hållbara livsmedelssystem

- AKIS: Nya utförargrupper, kampanj
- Nationellt kompetensråd: Workshop med fokus på behov och vad aktörerna gör
- Hållbara blå näringar: Tema beredskap
- MATtanken: Artiklar baserade på SILO, digitalt studiebesök
- Podden Landet: Innovationskraft i jordbruket, Gröna kluster, Fisk och beredskap

Landsbygdsutveckling genom Leader

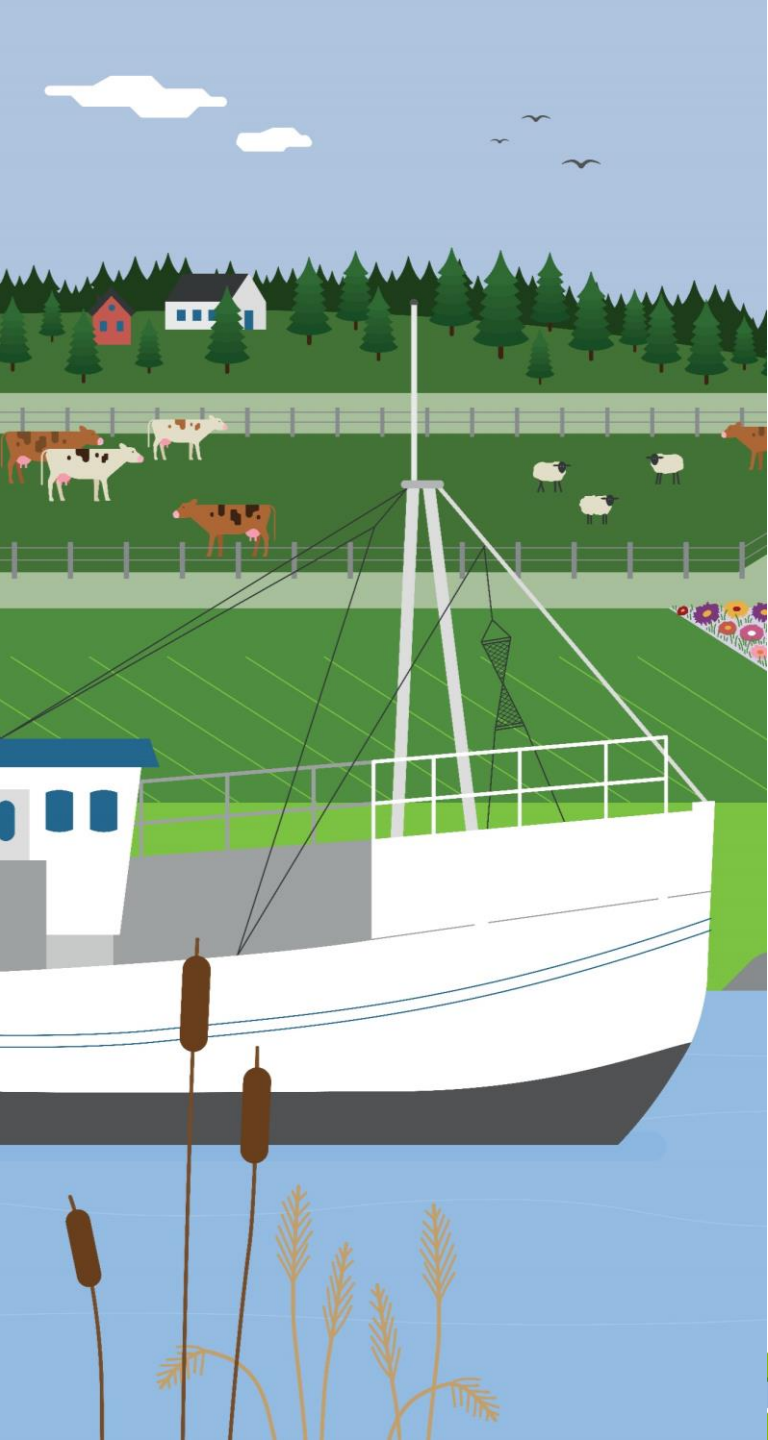
- Tematiskt kluster Rural Youth and Generational Renewal
- Analysgrupp Stärkt landsbygdsperspektiv – utförargrupp Samhällsplanering i landsbygder
- Regionala Leaderträffar

Bistå förvaltningen

- Webbáinarium om utvärdering Havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet
- Webbinarium om ägarskiften inom yrkesfisket
- Dialogmöte om utvärderingsdirektiv miljöersättningar (analysgruppen Hållbara gröna näringar)

På gång framåt (axplock)

- Nationell Leaderträff (oktober)
- Webinarium för arbetsgivare (oktober)
- Beredskapsmässan i Finland – Gröna kluster (oktober)
- Offentliga måltidens dag (oktober)
- Elmia (oktober), Jordbruksekonomisk konferens (november)
- Webinarium om investeringsstöd (november)
- Kampanj "Vad är vattenbruk?"
- Kampanj "Jordens bästa jobb"
- Ny utförargrupp - Jämställdhet i jordbruket

Ekonomisk lägesrapport

Revidering budget 2023-2024

Kommentarer till utfall

- Brister i ekonomiska rapporter.
- Generellt en startsträcka innan det tar fart i grupper.
- Lönekostnader verksamhetsövergripande och AKIS övriga kostnader ligger över budget.
- Hållbara gröna näringar och Landsbygdsutveckling genom Leader ligger under budget.

The illustration on the left side of the slide is divided into three horizontal sections. The top section shows a red drone with four rotors flying over a grey mountain range. The middle section shows a red tractor in a green field with a row of trees. The bottom section shows a woman with long dark hair wearing a pink shirt and a blue headset with a music note icon, sitting at a desk and working on a laptop. The laptop screen displays a dashboard with a bar chart, a pie chart, and a profile card. In the background, there are white and orange houses and a blue umbrella.

Förslag revidering

- Beräknat underskott TA 2024 = 855 000 kr
- Förslag till justering 2024= 976 000 kr
- Beloppet hämtas från 2027.

Aktivitetsplan 2025-2026

Inför dagens beslut

- Inga justeringar efter styrgruppsmötet i juni.
  - Klarspråk - förenkling
  - Mål i GJP-plan och HFV-program som Jordbruksverkets webb.
  - "Landsbygdsnätverkets budget avgör omfattning av respektive mål och prioritering".

Nya medlemmar

Aktör: <u>Nationellt centrum för marin vattenbruksforskning, SWEMARC</u> Varför medlemskap? (egen motivering)	Hur bidrar aktören till förverkligande av nätverkets målsättningar?	På vilket sätt har aktören en nationell inriktning?	På vilket sätt företräder aktören en kollektiv nytta?
<p>Genom att bli medlem i Landsbygds-nätverket får vi tillgång till en förstklassig plattform/nätverk för samverkan och kunskapsdelning och påverkan. Landsbygdsnätverket är en viktig aktivitetsbaserad plattform som samlar aktörer för utveckling av en levande landsbygd. De blå näring-arna är viktiga för landsbygden, men hamnar alltför ofta i skymundan för de gröna och bruna. Landsbygds-nätverket har en tydlig profil också mot det blå, något som går hand i hand med SWEMARCs mål och arbete. Som medlem i Landsbygds-nätverket kan vi samverka med många fler aktörer med samma mål, växla upp våra insatser och därmed nåt ut ännu bredare och starkare med våra gemensamma budskap.</p>	<p>Kristina Sundell – Blå mat, verksamhetsledare SWEMARC, är i dag aktiv ledamot i arbetsgruppen Hållbara blå näringar. Aktören kan bidra med kunskap och utbildning om vattenbruk i linje med FN:s globala hållbarhetsmål genom gränsöverskridande verksamhet och partnerskap med samhällsaktörer. Målsättningen är att öka odling av mat från havet på ett hållbart sätt.</p>	<p>Aktören är ett nationellt centrum för marin vattenbruksforskning. På webben finns bland annat artiklar, uppsatser, populärvetenskap, svenska och internationella rapporter samt information om utbildningar.</p>	<p>Det är ett av Göteborgs universitets sex tvärvetenskapliga centrum med forskning som möter dagens globala samhällsutmaningar.</p>
Aktör: <u>Gröna arbetsgivare</u> Varför medlemskap? (egen motivering)	Hur bidrar aktören till förverkligande av nätverkets målsättningar?	På vilket sätt har aktören en nationell inriktning?	På vilket sätt företräder aktören en kollektiv nytta?
<p>Samverkan med andra intressenter.</p>	<p>Anna Ross projektledare för Jobba Grönt, är i dag aktiv ledamot i utförargrupp Näringarnas attraktionskraft. Kristine Wiklund expert Arbetsmarknad och kompetensförsörjning, är i dag aktiv ledamot i arbetsgruppen Hållbara gröna näringar.</p>	<p>Är arbetsgivarorganisation för de gröna näringarna. 4 000 medlemsföretag med drygt 30 000 anställda som bedriver verksamhet inom lantbruk, skogsbruk, djursjukvård, trädgårdsanläggning och golf. För djursjukvård även branschorganisation.</p>	<p>Aktören är en nationell arbetsgivarorganisation som också bedriver arbetsmiljöarbete, påverkansarbete samt även branschorganisation för Svensk Djursjukhusvård.</p>

Aktör: <u>Jämställdhetsmyndigheten</u> Varför medlemskap? (egen motivering)	Hur bidrar aktören till förverkligande av nätverkets målsättningar?	På vilket sätt har aktören en nationell inriktning?	På vilket sätt företräder aktören en kollektiv nytta?
<p>Landsbygdsnätverket arbetar med många frågor där jämställdhet är ett viktigt perspektiv och där vi genom samverkan och samarbete kan bidra med vår expertkunskap på strategiskt viktiga områden för ett effektivt genomförande av både de politikområden som nätverket jobbar med och jämställdhetspolitiken. Jämställdhetsanalyser är också relevanta utifrån bland annat företagande, kompetensförsörjning och generationsväxling i både gröna och andra näringar.</p>	<p>Svarat "vet inte" på frågan om aktivitetsnivå. Har dock redan haft dialog med Hållbara gröna näringar inför uppstart av ny utförargrupp. Se även Varför medlemskap.</p>	<p>Statlig myndighet.</p>	<p>Målet för jämställdhetsarbetet i Sverige är att kvinnor och män ska ha samma makt och möjligheter att forma både samhället och sina egna liv. Jämställdhetsarbete handlar bland annat om inflytande, ekonomi, hälsa, utbildning, arbete och mäns våld mot kvinnor. Ska bidra till ett effektivt genomförande av jämställdhetspolitiken så att regeringens jämställdhetspolitiska prioriteringar får genomslag.</p>
Aktör: <u>Upplandsbondens ekonomisk förening</u> Varför medlemskap? (egen motivering)	Hur bidrar aktören till förverkligande av nätverkets målsättningar?	På vilket sätt har aktören en nationell inriktning?	På vilket sätt företräder aktören en kollektiv nytta?
<p>Vi är en ekonomisk förening som företräder drygt 100 KRAV-lantbruk som driver mjölk och/eller köttproduktion. Vår organisation vill ingå i nätverket för att bevaka och bidra med kunskap/info om allt från primärproducenternas perspektiv till den små/medelskaliga slakten och försäljning till dagligvaruhandel. Vi är intresserade i frågor som rör hela denna kedja. Vi fick tipset av Anna Backlin på SJV att ansöka om medlemskap i detta nätverk.</p>	<p>Se Varför medlemskap.</p>	<p>Ekonomisk förening som består av gårdar runt om i Uppland.</p> <p>Förtydligande svar: Vi hjälper inte bara bönder i Uppland utan alla kan ansluta till föreningen som fullvärdiga medlemmar. Idag har vi Sörmland, Västmanland, Dalarna, Hälsingland och Gästrikland.</p> <p>Upplandsbondens ekonomiska förening är inte medlem i Ekologiska lantbrukarna men många av medlemmarna är det. De har också aktiviteter och sommarmöten gemensamt med Ekologiska lantbrukarna.</p>	<p>Allt kött kommer från ekologiska gårdar med uppfödning i samspel mellan djur och natur enligt KRAV. Alla djur på gårdarna betar på naturbeten så att flora och fauna gynnas på bästa sätt. Allt foder odlas utan handelsgödsel och bekämpningsmedel och är garanterat inte genmodifierat (GMO). Ingen förebyggande medicinering av djuren förekommer.</p>

Medlemsengagemang

- Möte med nya medlemmar
- Information till samordnare
- Medlemsengagemang
  - 110 medlemmar
  - 46 är aktiva någon grupp (många av dem medverkar även på andra sätt)
  - 13 som inte är med i någon grupp bidrar till aktiviteter
  - Sammantaget ca 54% aktiva – kan det bli ännu fler?

Förändringar på kort och lång sikt

Från styrgruppens möte i februari

Workshopen om utvärderingen resulterade i följande prioriteringar:

På kort sikt

- Behålla befintlig aktivitetsplan under mer än två år.
- Tydliggöra styrgruppens roll och huvuduppgift

På lång sikt

- Ta fram mål/aktivitetsplan som gäller hela programperioden
- Medverka till dialog om Landsbygdsnätverkets uppdrag
- Verka för att Landsbygdsnätverket har finansiering som möjliggör bredare verksamhet än utifrån strategisk plan.

Förändringar på kort sikt

Styrgruppens roll och huvuduppgift

Strategisk plan

- Styrgruppens uppgift är att, med hänsyn till budget och nätverkets uppgifter, **löpande prioritera och följa upp** nätverksinsatser.
- Prioriteringarna av aktiviteter inom nätverket utgår dels från **regelbundna inventeringar** om viktiga nätverksbehov bland medlemmarna för att uppnå målen om ökad delaktighet och ökad förmåga, dels från **dialog med den förvaltande myndigheten** när det gäller aktiviteter närmare kopplade till genomförande och uppföljning av den strategiska planen.
- Prioriteringar ska omsättas i **specifika mål** som ligger till grund för hur **tillgängliga resurser fördelas** som beslutas av styrgruppen. Dessa mål och budget formuleras i **aktivitetsplaner**.
- **Resultat och utfall följs regelbundet upp** av styrgruppen och **rapporteras** till förvaltningsmyndigheten och övervakningskommittén.

Stadgar

5.3 Styrgruppens ansvarsområde

Av 1 kap. 18 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik följer att till styrgruppens ansvar hör **planering, styrning och andra frågor av strategisk betydelse** för nätverket.

Styrgruppen ska senast den 1 december varje år, **ta fram en budget för nästkommande år**. Redovisningen för **intäkter och kostnader, verksamhet och resultat ska redovisas till Jordbruksverket** enligt särskild instruktion i Uppdrag att inrätta ett nationellt nätverk för den gemensamma jordbrukspolitiken N2022/02333 (Regeringsbeslut).

Stadgar forts.

5.6 Aktivitetsplan

Styrgruppen ska besluta om aktivitetsplaner där det framgår vilka behov som behöver mötas, vilka insatser som möter behoven samt vilka resultat och effekter dessa insatser förväntas ge under en angiven period i form av medlemmars ökade delaktighet och ökade förmåga.

5.10 Skyldigheter för styrgruppsledamöter

En ledamot ska **följa nätverkets stadgar** och de beslut som styrgruppen tar. Varje ledamot i styrgruppen **ska vara aktiv i nätverkets arbete** och **närvara vid minst hälften** av alla sammanträden per år. Uppfyller inte ledamoten dessa skyldigheter kan uteslutning enligt punkten 5.11 nedan bli aktuell.

Riktlinjer för medlemsengagemang

- Styrgruppen **beslutar om vilka grupper** som ska inrättas och **vem som ska vara ordförande** för en analysgrupp (se nedan och på sid 4).
- Styrgruppen kan **föreslå ledamöter till grupper** men kansliet ska erbjuda alla medlemsorganisationer möjligheten att ingå. En medlemsorganisation som är intresserad av att ingå, lämnar förslag på en person som kan representera den. Gruppens ordförande och Landsbygdsnätverkets kansli ansvarar för lämplig sammansättning utifrån intresseanmälningar, gruppens syfte och kompetensbehov.

Riktlinjer forts.

- **Styrgruppen eller kansliet kan även engagera medlemsorganisationer** i arbete utanför analys- och utförargrupper som bidrar till Landsbygdsnätverkets specifika och övergripande mål.
- Ordförande för analysgrupp ska i samråd med Landsbygdsnätverkets kansli **rapportera till styrgruppen hur arbetet i analys- och utförargruppen går**, om behov finns av ändringar, vilka synergier som har uppstått, hur aktiviteter bidrar till Landsbygdsnätverkets specifika mål och övergripande mål, samt antas bidra till målen för GJP-planen samt HFV-programmet.

Sammanfattning

- Planera, styra, följa upp
  - Inventera behov
  - Utforma mål och aktivitetsplan
  - Fördela resurser – ta fram budget
  - Följa upp resultat och utfall – redovisa intäkter, kostnader, verksamhet och resultat.

Diskutera

- Vad i roll och huvuduppgifter är otydligt?
  - Hur vill ni förtydliga det? På vilket sätt?
-
- Prata två och två i 10 minuter
  - Laget runt vad ni kommit fram till

Förslag

- Spelregler om vad kontra hur – för styrgruppens ledamöter. Vad ska styrgruppen ha åsikt om?
  - Tydlighet i vem som ska göra vad. Spelregler för att ha nätverkets hatt på sig.
  - Styrgruppens sammansättning – olikheter.
  - Tydliggör individuella kompetenser som styrgruppen har och kan bidra med. Hur ”nyttjas” styrgruppen bäst? Hur ger kansliet medlemmarna bra förutsättningar att bidra och engagera sig?
  - Hur långt sträcker sig vårt ansvar? Vilket inflytande har vi på annat?
  - Mer kunskap om landsbygdspolitiken kan ge bättre förutsättningar för beslut i styrgruppen.
  - Behövs mer kunskap om förvaltningen? Diskussionstid efter Lenas återrapportering. Var behövs vi?
  - Förtydliga enskilda styrgruppsmedlemmars ansvar/skyldigheter.
  - Vilken är vår roll i relation till exv en övervakningskommitté?
  - Vi är olika mycket insatta i kansliets arbete/grupper mm.
-

Förändringar på lång sikt

- Ta fram mål/aktivitetsplan som gäller hela programperioden
- Medverka till dialog om Landsbygdsnätverkets uppdrag
- Verka för att Landsbygdsnätverket har finansiering som möjliggör bredare verksamhet än utifrån strategisk plan.

Prioritering i februari

- Ta fram mål/aktivitetsplan som gäller hela programperioden
  - Genomför omfattande medlemsdialog inför varje programperiod. (Nästa gång 2027)
  - Gör mindre revideringar årligen. (Påbörjat)

Prioritering i februari

- Medverka till dialog om nätverkets uppdrag
  - Uppdraget är för brett för den kostym vi har.
- Verka för att Landsbygdsnätverket har finansiering som möjliggör en bredare verksamhet än utifrån strategisk plan.
  - Kan analys/utförargrupper bidra till att söka annan finansiering?
  - Landsbygdsutveckling hänger ihop – se helheten.

Även från mötet i februari

- Arbeta för att värva fler medlemmar
  - Tänk bredd när vi "värvar" medlemmar
  - Arbeta proaktivt för att engagera medlemmar
  - Fånga upp ex passiva medlemmar i analysgrupper när de behövs.
  - Se över information och möjligheter utifrån små organisationer. Här kan vi behöva jobba lite extra.
  - Dialog med grupperade medlemmar bra!
  - Identifiera viktiga målgrupper

Diskutera

- Hur går vi tillväga för att komma vidare med de önskade förändringarna på lång sikt?
  - Medverka till dialog om Landsbygdsnätverkets uppdrag
  - Verka för att Landsbygdsnätverket har finansiering som möjliggör bredare verksamhet än utifrån strategisk plan.

Verka för att Landsbygdsnätverket har finansiering som möjliggör bredare verksamhet än utifrån strategisk plan.

NÖHRA

- **Nuläge**
- **Önskat läge**
- **Hinder**
- **Resurser**
- **Agera**

Nuläge

- **Hållbara livsmedelssystem**

- Kunskapsutveckling och innovation i jordbruk, trädgård, rennäring (JTR) samt i fiske och vattenbruk (FV).
- Innovationssupport + främja samarbeten mellan innovationsprojekt inom JTR.
- Näringarnas attraktionskraft för att fler ska utbilda sig, arbeta och driva företag i JFV.
- Produktion som stärker livsmedelsberedskap + insatser som främjar hållbar konsumtion.
- Förståelse och kunskap om målkonflikter och samspel mellan exv konkurrenskrafts- och miljö- eller klimatmål samt hur de vägs samman och skapar synergier.

- **Landsbygdsutveckling genom Leader**

- Kunskapsutveckling och innovation i landsbygder genom Leader, bla för landsbygders värdeskapande roll för hållbar utveckling.
- Länka till andra relevanta nationella och europeiska strategier och nätverk.
- Främja nationella och internationella samarbeten mellan leaderaktiviteter.

- **Bistå förvaltningen av programmen**

- Sprida info om ersättningar och stöd. I synnerhet där mål i GJP-planen och HFV-programmet riskerar att inte uppnås.
  - Omvärldsbevaka exv vid prioritering och utformning av utlysningar och vid analys av genomförandet.
  - Bidra till övervaknings- och utvärderingskapacitet + sprida resultat för ökat lärande bland nätverkets medlemmar.
-